

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
„Dobre i złe sąsiedztwa.
Budowanie tożsamości lokalnych, regionalnych oraz kontynentalnych
w przeszłości i teraźniejszości”
11-12 maja 2022 r.

Miejsce obrad:
**Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
ul. Karola Szymanowskiego 3, Bydgoszcz**

Harmonogram konferencji
Referat – obrady plenarne – do 20 min.
Referat – w ramach sekcji – do 15 min.
Ew. pytania do referatu – do 5 minut.

11 maja 2022 r.
(środa)

8³⁰-9⁰⁰ Rejestracja uczestników (I piętro – hool)

9⁰⁰ – 9²⁰ OTWARCIE KONFERENCJI – **SALA A**

prof. dr hab. Jacek Woźny (Rektor UKW), dr hab. Bogumił Szmulik (Dyrektor IDR),
dr hab. Marek Zieliński, prof. UKW (Dziekan WH UKW)

9²⁰ – 10⁰⁰ **OBRADY PLENARNE** - prowadzący prof. dr hab. Albert Kotowski

dr hab. Grażyna Pańko, prof. UW, Uniwersytet Wrocławski
Czynniki regionalne jako element integrujący społeczność lokalną

dr hab. Marek Białokur, prof. UO, Uniwersytet Opolski,
*O przeszłości w teraźniejszości na Wiejskiej uchwalonej, czyli rzecz o patronach roku
Sejmu i Senatu RP w latach 2001-2021*

SALA A

Sekcja 1: **Budowania tożsamości lokalnych / regionalnych / krajowych i kontynentalnych**
cz. 1 – prowadzący: dr hab. Andrzej Zaćmiński, prof. UKW

10²⁰ – 11⁴⁰

prof. dr Oleksandr Kolybienko, Narodowy Rezerwat Historyczno-Etnograficzny
„Perejasław”, doc. dr Olena Kolybienko, Uniwersytet Grigorija Skoworody,
Perejasław (Ukraina) (**zaocznie**)
*„Dzieci Racibora” Władzimierza Monomacha: charakterystyka formowania
najbliższego otoczenia perejasławskiego księcia*
*«Ратиборова чадь» Владимира Мономаха: особенности формирования
ближайшего окружения переяславского князя*

prof. dr. hab. Oleg Żurba, Dnieprzański Uniwersytet Narodowy im. Ołesia Honczara, Dniepr (Ukraina), (**zaocznie**)

Historia i konstrukcja tożsamości narodowej i regionalnej Ukraińców w długim XIX wieku

История и конструирование национальной и региональной идентичностей украинцев в долгом XIX веке

dr hab. Andrzej Topij, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Niemcy w guberniach bałtyckich Rosji. W poszukiwaniu własnej tożsamości w drugiej połowie XIX i na początku XX w.

dr Arūnas Vyšniauskas, Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy, Wilno (Litwa)

W kwestii niemieckiego pojęcia przestrzeni Litwy od czasów biskupa misyjnego Bruno z Kwerfurtu (wiek XI) do Generalbezirk Litauen podczas okupacji niemieckiej ziem litewskich w czasach II wojny światowej

prof. dr hab. Tadeusz Wolsza, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Wspólna cela: Polacy, Niemcy i Ukraińcy w komunistycznych więzieniach w latach 1945-1956

11⁴⁰ – 12⁰⁰ PRZERWA KAWOWA

Sekcja 1: **Budowania tożsamości lokalnych / regionalnych / krajowych i kontynentalnych**
cz. 2 – prowadzący: dr hab. Andrzej Zaćmiński, prof. UKW

12⁰⁰ – 13³⁰

dr hab. Elżbieta Alabrudzińska, prof. UMK, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Toruń

Państwo bez narodu? Austria w latach 1918-1938

prof. dr Vladimír Gonč, Słowacka Akademia Nauk, Bratysława (Słowacja)

Trendy formowania tożsamości regionalnych i transgranicznych oraz „nowych sąsiadów”. Doświadczenia Republiki Czeskiej, Słowacji i Austrii

prof. dr hab. Jacek Tebinka, Uniwersytet Gdański

Wpływ konfliktu w Irlandii Północnej na współczesną tożsamość protestantów i katolików w tym regionie

dr Małgorzata Sikora-Gaca, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Znaczenie polskiej pomocy rozwojowej w budowaniu lokalnej tożsamości na terenie Republiki Mołdawii

DYSKUSJA – sekcja 1

14⁰⁰ – 15⁰⁰ OBIAD

Sekcja 2: **Praktyki instytucjonalne w budowania relacji lokalnych / regionalnych / krajowych i kontynentalnych**

– prowadzący: dr hab. Zdzisław Biegański, prof. UKW

15⁰⁰ – 17⁰⁰

dr Anna Garczewska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Komunikacja międzykulturowa na przykładzie działalności Biura do spraw Indian

dr Mirosława Bednarzak-Libera, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego, Warszawa

Wizja narodu i państwa w programach politycznych stronnictw ludowych założonych na ziemiach polskich w okresie zaborów

dr Magdalena Biedrzyńska-Sudoł, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Adaptacja, integracja i akulturacja migrantów z Ukrainy w Polsce

dr hab. Ewa Szatlach, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Znaczenie mechanizmów instytucjonalnych w polsko-rosyjskich stosunkach gospodarczych

dr Joanna Trajman, Uniwersytet Wrocławski

Feministki kontra matki: działaczki Zielonych wobec emancypacji kobiet w RFN. Wokół sporu o „Das Müttermanifest” (1987)

DYSKUSJA – podsumowanie obrad sekcji 1-2

19⁰⁰ – 21⁰⁰ UROCZYSTA KOLACJA

SALA B

Sekcja 3: **Prezentacje obrazu sąsiada w krajobrazach społecznych i kulturowych**

– prowadzący: dr hab. Dariusz Karczewski, prof. UKW

10²⁰ – 11⁴⁰

dr hab. Sebastian Ruciński, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Templum Pacis jako symbol zakończenia wojny domowej (68-69 po Chr.) i żydowskiej (66-71 po Chr.)

dr Anetta Głowacka-Penczyńska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

„Obok siebie – wspólnie” – społeczności małych miast Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku. Przyczynek do badań

dr Magdalena Wilczek-Karczewska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa

„Odpowiedziom dać rzeczy tożsamość”. Mobilia tureckie w inwentarzach szlachty polskiej a afirmacja przynależności stanowej i narodowej w dobie staropolskiej

dr hab. Marek Zieliński, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Inkulturation cudzoziemców w Polsce stanisławowskiej

prof. dr hab. Tatiana Litwinowa, Dnieprzański Uniwersytet Narodowy im. Ołesia Honczara, Dniepr (Ukraina) (zaocznie)

M. Posen w hierarchiach tożsamości przestrzennych i etnicznych

М. Позен в иерархиях пространственных и этнических идентичностей

11⁴⁰ – 12⁰⁰ PRZERWA KAWOWA

Sekcja 4: **Tranzyt religijny i kulturowy a tworzenie pamięci historycznej**

– prowadzący: dr hab. Marek Zieliński, prof. UKW

12⁰⁰ – 13⁵⁰

dr hab. Dariusz Spychała, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Wspólnoty chrześcijańskie (Kościoły) Wiecznego Miasta w IV wieku
– wrogość i obojętność

mgr Nikolaј Bułanyj, Dnieprzański Uniwersytet Narodowy im. Ołesia Honczara, Dniepr
(Ukraina) (**zaocznie**)
Zmiany tożsamości Moshe Blanka w czasie i przestrzeni: kahał żydowski, miasto powiatowe i stolica cesarstwa
Изменения идентичности Моше Бланка во времени и пространстве: еврейский кahal, уездный город и столица империи

dr Przemysław Waszak, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Cytaty z architektury przedromańskiej oraz romańskiej i jej recepcja w architekturze późnego historyzmu

prof. dr hab. Christine Moisan-Jablonski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Sąsiedzkie zapożyczenia, czyli o złożonej recepcji francuskich rycin w protestanckim Strasburgu XVII wieku

dr hab. Grzegorz Bachanek, prof. UKSW, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, *Polskie zwyczaje związane z umieraniem a kształtowanie tożsamości*

dr hab. Aleksandra Kłaput-Wiśniewska, prof. AM, Akademia Muzyczna im. F. Nowowiejskiego, Bydgoszcz
Budowanie tożsamości jako źródło i determinant amatorskiego ruchu chóralnego na przykładzie chóru „Arion” z bydgoskiego Czyżkówka

14⁰⁰ – 15⁰⁰ OBIAD

Sekcja 5: **Lokalne / regionalne praktyki budowania tożsamości**

– prowadząca: prof. dr hab. Christine Moisan-Jablonski

15⁰⁰ – 17⁰⁰

prof. dr hab. Jacek Woźny, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Wielokulturowa archeologia regionu kujawsko-pomorskiego jako źródło lokalnych tożsamości

dr Katarzyna Grysińska-Jarmuła, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Próby utrzymania polskości miasta i jego mieszkańców w dobie zaborów na przykładzie Bydgoszczy

dr Agnieszka Wysocka, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Poszukiwanie tożsamości w przestrzeni miasta na przykładzie Bydgoszczy (pocz. XX w.-1939)

dr Marek Sass, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Gostycynie / Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Burchat” z siedzibą w Gostycynie,
Borowiak, czyli kto? Tożsamość miejsca – miejsce (wielu) tożsamości

DYSKUSJA – podsumowanie obrad sekcji 3-5

19⁰⁰ – 21⁰⁰ UROCZYSTA KOLACJA

12 maja 2022 r.

(czwartek)

SALA A

Sekcja 6: **Edukacja na rzecz relacji dobrosąsiedzkich**
– prowadząca: dr hab. Teresa Maresz, prof. UKW

9⁰⁰ – 11⁰⁰

dr hab. Teresa Maresz, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Życ i mieszkać obok siebie – razem czy osobno? O symbiozie społecznej i tolerancji

prof. dr hab. Bogumiła Burda, dr Małgorzata Szymczak, Uniwersytet Zielonogórski
Wpływ sulechowskiego ośrodka edukacyjnego na budowanie relacji społecznych prowincji od XVIII do XX wieku

prof. dr hab. Barbara Wagner, Uniwersytet Warszawski
Szkoła w warunkach trudnego sąsiedztwa polsko-ukraińskiego – casus II Rzeczypospolitej

dr hab. Danuta Jastrzębska-Golonka, prof. UKW, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Edukacja emigracyjna w Wielkiej Brytanii – kształcenie polskiej tożsamości wśród obcych

dr hab. Arkadiusz Stempin, prof. WSE, Wyższa Szkoła Europejska im. ks. Józefa Tischnera, Kraków / Uniwersytet Albrechta i Ludwika we Fryburgu (Niemcy)
Regionalna tożsamość studentów trzech uniwersytetów z niemieckiego Freiburga, szwajcarskiej Bazylei i francuskiej Miluzy

dr hab. Maria Sobieszczyk, dr Katarzyna Wojciechowska, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz
Wioski tematyczne szansą na budowanie tożsamości regionalnej i lokalnej wychowanków wczesnej edukacji

dr Natalia Marczenko, Biblioteka Narodowa Ukrainy im. Władimira Wiernadskiego, Kijów (Ukraina) (**zaocznie**)
Współczesna ukraińska książka biograficzna dla dzieci i młodzieży: od uwielbienia do globalizacji
Современная украинская биографическая книга для детей и юношества: от глорификации к глокализации

dr hab. Anita Młynarczyk-Tomczyk, prof. UJK, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce
Dobre czy złe sąsiedztwo? Młode pokolenie Polaków wobec kreowania wizerunku Niemiec w szkolnej edukacji historycznej XX i XXI w

DYSKUSJA

11⁰⁰ – 11³⁰

Andrzej Dusiewicz, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A., Warszawa

PREZENTACJA PODRĘCZNIKA: Europa. Nasza historia

Rezultat międzynarodowego projektu zrealizowanego przez polsko-niemieckie wydawnictwa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne S.A. oraz Eduversum GmbH Verlag und Bildungsagentur.

11³⁰ – 12⁰⁰ PRZERWA KAWOWA

Sekcja 7: **Tożsamość narodowa a sąsiedzi**

– prowadzący: prof. dr hab. Jacek Tebinka

12⁰⁰ – 14⁰⁰

dr hab. Arkadiusz Słabig, Akademia Pomorska, Słupsk

Dziedzictwo Powstania Wielkopolskiego 1918-1919 jako fundament kształtowania tożsamości małych społeczności lokalnych

dr hab. Maciej Fic, prof. UŚ, Uniwersytet Śląski, Katowice

Dobrzy czy źli sąsiedzi? Górny Śląsk w okresie akcji plebiscytowej 1920-1921

dr hab. Lech Krzyżanowski, prof. UŚ, Uniwersytet Śląski, Katowice

Autonomia województwa śląskiego (1922-1939) i jej wpływ na kształtowanie społecznej tożsamości regionu przemysłowego

dr Krzysztof Garczewski, Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz

Działalność Związku Wypędzonych i jego wpływ na stosunki polsko-niemieckie

dr Małgorzata Skotnicka-Palka, Uniwersytet Wrocławski

U siebie. Współczesna społeczność ukraińska we Wrocławiu

DYSKUSJA

14⁰⁰ UROCZYSTE ZAKOŃCZENIE OBRAD

prof. dr hab. Jacek Woźny (Rektor UKW), dr hab. Bogumił Szmulik (Dyrektor IDR),
dr hab. Marek Zieliński, prof. UKW (Dziekan WH UKW)

oraz

dr hab. Teresa Maresz, prof. UKW i dr Katarzyna Grysińska-Jarmuła

14³⁰ – 15³⁰ OBIAD